

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ LİSANS
ÖĞRENCİLERİ KLİNİK VE SAHA UYGULAMA YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - (1) Bu yönergenin amacı, İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin meslek derslerinin klinik ve saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları ile klinik ve saha uygulama koordinatörlüğünün ve sorumlu öğretim elemanlarının görevlerini belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 - (1) Bu yönerge, İzmir Bakırçay Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin, meslek derslerinin iş ortamlarında gerçekleştirmekle yükümlü oldukları klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 - (1) Bu yönerge, Avrupa Konseyinin mesleki yeterliliklerinin karşılıklı tanınmasına ve bu bağlamda Hemşirelik Eğitiminde Minimum Standartlara ilişkin 2005/36/EC ve 2013/55/EU direktiflerine; 26775 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmeliğin” 4. Maddesine; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 5. Maddesinin b fıkrasına ve İzmir Bakırçay Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliği’ne dayanmaktadır.

Tanımlar

Madde 4 - (1) Bu yönergede geçen tanımlardan,

Bölüm: İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü’nü,

Klinik ve Saha Uygulaması: Öğrencilerin meslek dersleri kapsamında kazandıkları teorik bilgilerini pekiştirmek; laboratuvar uygulamaları sırasında edindikleri becerilerini geliştirmek ve uygulamaya aktarabilmelerini sağlamak; mezuniyetten sonra görev yapacakları iş yerlerindeki sorumluluklarını, ilişkileri, örgütsel yapıyı ve çalışma süreçlerini tanımalarını sağlamak ve meslek yaşamına hazırlamak amacıyla yurt içi veya yurt dışı gerçek iş ortamlarında öğretim elemanı veya görevlendirilen hemşireler sorumluluğunda yapılan uygulamaları,

Klinik ve Saha Uygulaması Alanı: Hemşirelik Bölüm Başkanlığı tarafından uygun görülen yurt içinde veya yurt dışında koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren kurumlar ile dersin gereği olarak ilgili Anabilim Dalı Başkanlığı'nın uygun gördüğü okul, işyeri, halk eğitim merkezi gibi diğer kurumları,

Klinik ve Saha Uygulama Komisyonu: İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Klinik ve Saha Uygulama Komisyonu'nu,

Mesleki Ders: Hemşirelik mesleği ile ilgili bilgi, beceri ve davranış kazandırmayı hedefleyen, yarıyıl veya yıllık dersleri,

Öğrenci: İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans öğrencisini,

Rektör: İzmir Bakırçay Üniversitesi Rektörü'nü

Senato: İzmir Bakırçay Üniversitesi Senatonusu'nu,

Sorumlu Öğretim Elemanı: Hemşirelik Bölümü lisans programında yer alan zorunlu veya seçmeli derslerin yürütülmesinden sorumlu ilgili Anabilim Dalında görevli öğretim elemanlarını,

Sorumlu Hemşire: Klinik ve saha uygulamalarının izlenmesi, denetlenmesi, kontrol edilmesi ve değerlendirilmesi amacıyla sorumlu olarak görevlendirilen hemşireyi,

Üniversite: İzmir Bakırçay Üniversitesi'ni ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

Klinik ve Saha Uygulama Komisyonunun Oluşturulması

Madde 5 - (1) Komisyon, Hemşirelik Bölümü Anabilim Dalı Başkanlarından oluşur.

(2) Anabilim Dalı Başkanlarının olmadığı durumlarda, her bir Anabilim Dalını temsilen Bölüm Başkanı tarafından bir öğretim elemanı üye olarak görevlendirilir.

(3) Anabilim Dalı Başkanlığı'na atama yapıldığında Anabilim Dalı Başkanı, kendiliğinden Komisyon üyesi olur.

Komisyonun Başkanı ve Görevleri

Madde 6- (1) Komisyonun ilk toplantısında üyelerin çoğunluğunun oyu ile bir komisyon başkanı seçilir.

(2) Komisyon başkanının görev süresi, bir yıldır.

(3) Görev süresi dolan komisyon başkanı, tekrar aday olabilir.

Komisyonun Görevleri

Madde 7- (1) Komisyon, Üniversitenin akademik takviminde belirtilen, eğitim-öğretim yılının güz ve bahar yarıyılında birer kez olmak üzere, ders dönemi başlamadan önce iki kez olağan toplanır.

(2) Gerekli hallerde, Komisyon Başkanının çağrısı ile olağanüstü toplantı yapılır.

(3) Komisyon, öğrencilerin taleplerini göz önünde bulundurarak resmi ya da özel kuruluşlardaki klinik veya saha uygulama yerlerine, tarihlere ve uygulama yapılacak alanların niteliklerine ilişkin kararlar alır.

(4) Komisyon, öğrencilerin uygulama yapacakları yer ve tarih listesini klinik ve saha uygulama tarihinden en az 15 gün önce belirler ve ilan eder.

(5) Komisyon, öğrencilerin sigorta işlemlerinin yürütülmesinde, aşılanma işlemlerinde ve üniforma temininde öğrencilere rehberlik eder.

(6) Komisyon, uygulamanın yürütülebilmesi için ilgili kurum ve kuruluşlarla yapılacak olan protokollerin hazırlanmasını sağlar.

(7) Komisyon, klinik ve saha uygulama programlarının hazırlanması, yürütülmesi, denetlenmesi, geliştirilmesi ve değerlendirilmesinden sorumludur.

Sorumlu Öğretim Elemanı ve Hemşirenin Görevleri

Madde 8- (1) Öğrencileri, klinik ve saha uygulaması ilke ve sorumlulukları, uygulama alanları, tarihleri, süresi ve hedefleri doğrultusunda bilgilendirmek,

(2) Dersin öğrenim hedeflerine uygun olarak öğrencinin uygulama rotasyonunu sağlamak,

(3) Klinik ve saha uygulamaları sırasında öğrencilere rehberlik etmek, eğitim vermek ve uygulamalarını kolaylaştırmak için gerekli düzenlemeleri yapmak,

(4) Öğrencilerin uygulamada ihtiyaç duyacakları araç ve gereçlerin temin edilmesini koordine etmek,

(5) Öğrencilerin uygulamalarını kendilerine daha önce bildirilen hedefler ve kurallar doğrultusunda denetlemek ve değerlendirmek,

(6) Öğrenci uygulamalarına ilişkin her türlü belgeyi en az beş yıl süre ile saklamak,

(7) Uygulamada karşılaşılan sorunları, Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla Komisyona yazılı olarak iletmek ve sorunun çözümü için ilgili görüşmeleri yapmak,

(8) Öğrencilerin uygulamalarını, İzmir Bakırçay Üniversitesi Önlisans, Lisans Eğitim- Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine uygun şekilde yapmalarını sağlamak için gözlem, denetim ve danışmanlık yapmayı sürdürmektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Klinik ve Saha Uygulaması Uygulamalarının Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

Sorumlu Hemşirede Aranılan Nitelikler

Madde 9 - (1) Uygulama alanında görevlendirilecek hemşireler ilke olarak lisansüstü mezunu olmalıdır.

(2) Lisansüstü mezunu hemşirenin olmadığı durumlarda lisans mezunu ve alanda en az bir yıl deneyimli olması gerekir.

Uygulama Alanı

Madde 10- (1) Klinik ve saha uygulaması Komisyon Başkanlığınca uygun görülen yurt içi ve dışı sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılır.

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigorta Primi

Madde 11. (1) Yurt içinde yapılacak klinik ve saha uygulamaları için öğrencilere “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” Üniversite tarafından yapılır.

(2) Yurt dışında yapılacak klinik ve saha uygulamalarında ise “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” öğrencinin sorumluluğundadır.

Aşı Zorunluluğu

Madde 12 - (1) Bölüm Başkanlığı tarafından öğrenciler, uygulamalar sırasında delici-kesici araçlar ile yaralanma ve bunlara bağlı enfeksiyon hastalıklarına maruz kalma riskine karşı ilgili sağlık kurumları tarafından istenen tüm aşilar ile aşılınmaları konusunda bilgilendirilir ve kontrol edilir.

(2) Aşılama öğrencilerin sorumluluğundadır.

İş Kazaları

Madde 13 - (1) Öğrenci, klinik ve saha uygulamaları sırasında kaza ve benzeri acil bir durum meydana geldiğinde bunu sorumlu öğretim elemanına veya sorumlu hemşireye bildirir.

(2) İlgili öğretim elemanı veya hemşire, iş kazasını bölüm başkanlığına ve ilgili kurumun Çalışan Sağlığı ve Güvenliği Birimine bildirmek zorundadır.

(3) Öğrencinin uygulamada olduğu ilgili kurum, kaza ile ilgili yasal süreçleri yerine getirmekten sorumludur.

Uygulama Alanı Değişirme

Madde 14 - (1) Öğrenciler, sorumlu öğretim elemanının veya hemşirenin onayı olmadan uygulama zamanı ve yerinde değişiklik yapamaz.

(2) Öğrenciler sorumlu öğretim elemanı veya hemşirenin onayı ile kurum içinde rotasyon yapabilir.

Kıyafet Düzeni

Madde 15 - (1) Öğrenciler, klinik ve saha uygulamaları sırasında dersin gereğine uygun olarak Hemşirelik Bölümü Kılık Kıyafet Yönergesinde tanımlanan üniformayı giymek ve devlet memurları için öngörülen kılık-kıyafet hükümlerine uymak zorundadır.

Devam Zorunluluğu

Madde 16 - (1) Klinik ve saha uygulamalarına devam zorunludur.

(2) Öğrencilerin uygulamaya devamı, sorumlu öğretim elemanı veya hemşire tarafından “Uygulamaya Devam Çizelgesi” ile takip edilir.

(3) Herhangi bir nedenle uygulamaya katılmayan öğrencinin mazeretini belgelemesi gerekir.

(4) Uygulama süresinin %20’sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci, ilgili dersten başarısız sayılır ve uygulamayı tekrar eder.

(5) Yarıyıl içinde alınan mazeret belgelerinin derse devam konusunda dikkate alınıp alınmayacağı, mazeretin bitiminden itibaren üç iş günü içerisinde yapılacak müracaat üzerine, Bölüm Kurulu tarafından verilecek karar uyarınca belirlenir.

(6) Uygulamadan başarısız olan öğrenci, dersin yarıyıl sonu sınavına giremez.

Klinik ve Saha Uygulamalarının Değerlendirilmesi

Madde 17- (1) Klinik ve Saha Uygulamaları, dersin sorumlu öğretim elemanı ve elemanları tarafından yapılacak yazılı ya da sözlü sınav ile değerlendirilir.

(2) Deđerlendirme beceri kontrol listeleri, yapılandırılmış gözlem formları, bakım planları, vaka inceleme raporları gibi nesnel ölçüm araçları kullanılarak, sorumlu öğretim elemanı ya da hemşire tarafından uygulama notu verilir.

(3) Deđerlendirmeye esas olan uygulamalar ve dersin genel geçme notuna etkisi dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından öğrencilere klinik ve saha uygulaması başlangıcında duyurulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğrencilerin Klinik ve Saha Uygulamalarında Uymaları Gereken İlke ve Kurallar

Uygulama Öncesi

Madde 18- (1) Öğrenci, ilgili dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından ilan edilen uygulama tarih ve yerlerini, uygulama yapacakları alanların özelliklerini, uygulamada kendisinden beklentileri, değerlendirme ve genel uygulama kurallarına ilişkin bilgiyi öğrenmekle yükümlüdür.

(2) Öğrenci, ilgili sağlık kurumları tarafından istenen tüm aşuların yapıldığını belgeledirir.

(3) Öğrenci, ilgili sağlık kurumları tarafından istenen tüm belgeleri uygulama öncesinde temin eder.

(4) Öğrenci, belirlenen üniformayı ve yaka kartını uygulamadan önce temin etmekle yükümlüdür.

(5) Öğrenci, uygulamaya çıkmadan önce zorunlu İş Sağlığı Güvenliği Eğitimini almak ve aldığı bu eğitimi belgelemek zorundadır.

Uygulama Sırasında

Madde 19- (1) Öğrenci, Bölüm Başkanlığı tarafından hazırlanan uygulama programına uymak, gerekli olan görevleri zamanında ve eksiksiz olarak tamamlamak ve uygulama yapılan kurumlarda çalışan diğer ekip üyeleri ile profesyonel iletişim kurmak zorundadır.

(2) Öğrenci, uygulama alanında üniforma giymek ve öğrenci kimlik belgesini görülebilir şekilde takmak zorundadır.

(3) Öğrenci ilan edilen yer, zaman ve sürelerde uygulama alanında bulunmak zorundadır.

(4) Hastalık, kaza gibi acil hallerde öğrencinin mazereti dikkate alınarak ilgili öğretim elemanı veya hemşirenin onayıyla uygulamaya alınır.

(5) Mazeretsiz olarak uygulamaya 15 dakikadan geç gelen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış sayılır.

(6) Öğrenci, gün içinde uygulaması tamamlanmadan klinik ya da sahadan ayrılamaz.

(7) Uygulama bitiş saati öncesinde uygulama alanını terk ettiği tespit edilen öğrenciler, o gün için uygulama yapmamış sayılır.

(8) Öğrencilerin uygulama süresi içerisinde uygulama yaptığı kurumun çalışma ve güvenlik kurallarına uyma ve kullandığı araç-gereç ve malzemeyi özenle kullanmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup, gerekli hallerde öğrenci hakkında ilgili yönetmelik ve yönerge hükümleri uygulanır.

(9) Öğrenci, uygulama gereği kendisine teslim edilen araç-gereci özenle kullanarak zamanında ve eksiksiz bir şekilde teslim etmekle yükümlüdür.

(10) Öğrenci, kendisi ve uygulama sırasında bakımından sorumlu olduğu birey ve aile için enfeksiyon riski oluşturmayacak hijyenik kurallara uymakla yükümlüdür.

- (11) Öğrenci, uygulamaları uluslararası ve ulusal bildirgeler ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirmekle yükümlüdür.
- (12) Öğrenci, klinik sorumlu hemşiresi nezaret ve denetimi olmaksızın yazılı ya da sözel hekim istemi alamaz.
- (13) Öğrenci, uygulamalarını, sorumlu öğretim elemanı veya hemşirenin olmadığı durumlarda, ilgili birimin hemşiresi denetiminde gerçekleştirir ve kayıt eder.
- (14) Öğrenci, uygulama sırasında sorumlu öğretim elemanı ya da hemşire olmadan, bağımsız olarak ilaç tedavisi yapamaz; hastanın beden bütünlüğüne yönelik herhangi bir girişimsel işlem uygulayamaz.
- (15) Öğrenci, uygulama esnasında stres, kaygı ya da korkuya yol açan herhangi bir durumla karşılaştığında ya da fiziksel zarar gördüğünde, bu durumu öncelikle sorumlu öğretim elemanına veya hemşireye bildirerek olayı rapor eder.
- (16) Öğrenci, uygulama sırasında cep telefonunu sessiz konumda tutar ve yalnızca gerektiğinde kullanır.
- (17) Öğrenci, uygulamalar sırasında sorumlu öğretim elemanı veya hemşire ve hastadan; ev ziyaretlerinde ise birey veya aile onayı olmaksızın görsel ya da işitsel kayıt alamaz.
- (18) Öğrenci, uygulamalar sırasında hastanın mahremiyeti ya da gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunamaz ve özel bilgileri ilgili olmayan kişilerle paylaşamaz.
- (19) Öğrenci, hasta veya refakatçisinin dışarıdan temin edilmesi gereken herhangi bir malzeme, yiyecek, ilaç gibi ihtiyaçları için aracı olamaz.
- (20) Öğrenci, uygulama sırasında kliniğe ve sahaya ziyaretçi kabul edemez; uygulama yaptığı klinik ya da sahanın dışında herhangi bir yere ziyarete gidemez.
- (21) Öğrenci, hasta durumu hakkında hasta yakınlarını bilgilendiremez.
- (22) Öğrenci, öğlen yemeği için bakımından sorumlu olduğu hastasını diğer öğrenci veya klinik hemşiresine teslim etmeden uygulama alanından ayrılamaz.
- (23) Öğrenci, klinik ve saha uygulaması sırasında ya da sonunda kendisinden istenen hemşirelik bakım planları ve gözlem gibi raporları sorumlu öğretim elemanı veya hemşireye teslim eder.

BEŐİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

Madde 20 - (1) Bu Yönerge, Üniversite Senatosu'nda kabul edildiđi tarihte yürürlüđe girer.

Yürütme

Madde 21 - (1) Bu Yönerge hükümlerini, Rektör yürütür.